

Kanta-yhteyksien toimivuuden varmistaminen hyvinvointialueita muodostettaessa

Rekisterisierrojen kansallinen koordinointi

THL, Kela
26.10.2021

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoon ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulosta

64 §

Asiakirjojen siirtyminen hyvinvointialueelle ja HUS-yhtymälle

Kunnan järjestämisvastuulle kuuluvassa toiminnassa syntyneet asiakas- ja potilasasiakirjat ja niihin liittyvät hallinnolliset asiakirjat sekä kunnan hallinnassa olevat yksityisiltä palveluntuottajilta siirtyneet asiakas- ja potilasasiakirjat siirtyvät sen hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden järjestämisestä vastaavalle toimivaltaiselle viranomaiselle, jonka alueeseen kunta kuuluu.

Kuntayhtymän hallinnassa olevat 1 momentissa tarkoitetut asiakirjat siirtyvät vastaavasti sen hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden järjestämisestä vastaavalle toimivaltaiselle viranomaiselle, jonka alueeseen kuntayhtymä kuuluu. Jos kuntayhtymän palveluyksiköt sijaitsevat useamman hyvinvointialueen alueella, kunkin hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden järjestämisestä vastaavalle toimivaltaiselle viranomaiselle siirtyvät sen alueella sijaitsevien kuntayhtymän palveluyksiköiden toiminnassa syntyneet asiakirjat sekä sen alueella toimineilta yksityisiltä palveluntuottajilta kuntayhtymän hallintaan siirtyneet asiakirjat.

Edellä 2 momentissa säädetyn lisäksi erityishuoltopiirin kuntayhtymän, sairaanhoitopiirin kuntayhtymän ja muun puretun sosiaali- tai terveydenhuollon kuntayhtymän hallinnassa olevat kaikki muutkin kuin 1 momentissa tarkoitetut asiakirjat siirtyvät sen hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden järjestämisestä vastaavalle toimivaltaiselle viranomaiselle, jonka alueeseen kuntayhtymä kuuluu. Jos edellä tarkoitetun kuntayhtymän jäsenkunnat sijaitsevat useamman hyvinvointialueen alueella, siirtyvät kuntayhtymän hallinnassa olevat muut kuin 1 momentissa tarkoitetut asiakirjat sille hyvinvointialueelle, jonka alueella sijaitsee eniten kuntayhtymän jäsenkuntia, jolleivät hyvinvointialueet toisin sovi. Jollei minkään hyvinvointialueen alueella sijaitse edellä tarkoitettua enemmistöä kuntayhtymän kunnista, on hyvinvointialueiden sovittava, mille hyvinvointialueelle asiakirjat siirtyvät.

HUSin järjestämisvastuulle kuuluvassa toiminnassa syntyneet ja sen hallinnassa olevat kaikki asiakirjat siirtyvät HUS-yhtymän sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden järjestämisestä vastaavalle toimivaltaiselle viranomaiselle.

Kuntien vastuulla olevat asiakas -ja potilasasiakirjat siirretään hyvinvointialueiden järjestämisvastuussa olevalle viranomaiselle

Rekisterisiirtoja koordinoidaan kansallisesti

- Jokaisen alueen kanssa käydään valmistelevat keskustelut toteutuksesta ja aikataulutuksesta yhdessä Kelan ja järjestelmätoimittajien kanssa
- Siirtosääntödokumentti pohjana, alueiden oma valmistelutyö tärkeää
- Alueiden valmistelutyö keskeistä (mm. päätökset siirtyvistä palveluyksiköistä ja poikkeuksista jne)
- Koodistot ja rekisterit päivitetään vastaamaan uusia hyvinvointialueita
- Kun alueilla on tehty valmistelevat toimet, sen jälkeen tehdään rekisterisiirtoajat Kanta-palveluissa, aikataulutus yhdessä Kelan kanssa.

Siirtosäännöstö päivitetään

Siirtosäännöstö valmistellaan aikasemmin keskeytyneen maakuntauudistuksen aikana tehtyjä siirtosääntöjä päivittämällä, vastaamaan uudistuksen lainsäädäntöä ja terminologiaa. Dokumentissa kuvataan ohjeistus alueille Kanta-rekisterien siirtoajojen valmistelun osalta

- Siirtosäännöstöä käytetään arkistojen siirtoajojen suunnittelussa ja toteuttamisessa, koskee seuraavia:
- Potilastiedon arkiston palvelutapahtumat ja hoitoasiakirjat
- Potilastiedon arkiston vanhat asiakirjat
- Tiedonhallintapalveluun arkistoidut keskeiset terveystiedot
- Arkistoasiakirjat (LILM)
- Kuvantamisen arkiston asiakirjat
- Sosiaalihuollon asiakastiedon arkiston asiakirjat

Siirtosääntödokumentti ohjaa rekisterisiirtojen valmistelua ja toteutusta

- Siirtoajojen yksityiskohdat sekä aikataulu sovitaan kunkin alueen kanssa erikseen, valmistelun edetessä epäselviin kysymyksiin etsitään ratkaisut yhdessä
- Muutokset tehdään THL:n rekisterinpitäjärekisteriin, sekä Sote-organisaatiorekisteriin **alueiden hyväksymällä tavalla**, jonka jälkeen uudet rakenteet siirtyvät Kanta-palvelujen käytettäväksi rekisterien siirtoajoja varten
- Pilottialueeksi Pohjanmaan hyvinvointialue
- -> pilotissa tunnistetaan mahdollisia epäselviä kysymyksiä ja ratkaisuja myös muiden alueiden käyttöön

Koodistojen ja rekisterien päivittäminen vastaamaan uusia hyvinvointialueita

Rekisterinsiirtoajoja koskevat periaatteet 1

- Hyvinvointialueilla on käytettävissään kaksi vaihtoehtoa, miten rekisterien rakennemuutokset toteutetaan ja viedään sieltä Kantaan:
 1. Alue valitsee jonkin nykyisen toimijan, jolla on Kanta-palvelut jo käytössä (esim. sairaanhoitopiiri tai hyvinvointikuntayhtymä) OID-koodin hyvinvointialueen päätasoksi ja muut alueen palveluyksiköt siirretään tämän alle sellaisenaan. Nykyisen toimijan sopimus Kanta-palvelujen käytöstä jää voimaan. Huolehdittava, että nykyinen toimija ottaa käyttöön kaikki alueella jo käytössä olevat Kanta-palvelut.
 2. Alue perustaa uuden organisaation (oikeustoimihenkilö) y-tunnuksineen. Uuden organisaation päätaso perustetaan THL:n rekistereihin ja päätasolle annetaan uusi OID-koodi. Kaikki alueen olemassa olevat palveluyksiköt siirretään uuden perustettavan päätason alle sellaisenaan. Uusi organisaatio ottaa Kanta-palvelut käyttöön uutena Kanta-palvelujen asiakkaana.
- THL:n/Kelan näkökulmasta alueet voivat itse päättää, kumpaa vaihtoehtoa haluavat käyttää

Rekisterinsiirtoajoja koskevat periaatteet 2

- Molemmissa vaihtoehtoissa nykyisten rekisterinpitäjien palveluyksikkötasot siirtyvät uuden valitun tai luodun päätason alle *sellaisinaan*, eli palveluyksikköjen OID-koodeja ja hierarkiarakennetta ei voida muuttaa tässä vaiheessa
- Tämä tarkoittaa, että nykyiset rekisterinpitäjien palveluyksiköiden hierarkiat OID-koodeineen siirtyvät alueen uuden päätason alle nykyisessä rakenteessaan, eikä alue voi luoda uutta koko alueen kattavaa palveluyksikköjen organisaatorakennejakoa esim. toimialakohtaisesti (lääkärin vastaanotto, hammashuolto, palveluasuminen jne.)
- Uuden organisaation astuessa voimaan alueella konfiguroidaan alueen APT-järjestelmiin uusi koko alueen rekisterinpitäjä sekä alueen haluama päätaso.

Rekisterinsiirtoajoja koskevat periaatteet 3

- Alueiden on varmistettava, että nykyisten rekisterinpitäjien mukana siirtyvät palveluyksiköt ovat uuden hyvinvointialueen palveluyksiköitä.
- Rekisterinpitäjämutoksissa on huomioitava, jos palveluyksikkö siirtyy toiselle hyvinvointialueelle.
- Kukin alue sopii rekisterisiirtoajojen aikataulun ja muut yksityiskohdat Kelan/THL:n kanssa yhteistyöpalaverissa
 - Palaverissa käydään lävitse myös ohjeet organisaatiomuutoksen toteuttamiseen Kanta-palvelujen käytön näkökulmasta

Rekisterinpitäjämootokset Kanta-palveluissa

- Tulevien hyvinvointialueiden rekisterinpitäjämootokset pystytään ajamaan Kanta-palveluissa oleviin asiakirjoihin etukäteen vuoden 2022 aikana, jotta hyvinvointialueiden rekisterit ovat käytettävissä 1.1.2023 alkaen
- Kanta-palvelut pystyy siirtymävaiheessa tukemaan sekä vanhaa että uutta rekisterinpitäjätietoa
- Hyvinvointialueen oman rekisterin tiedot ovat Kanta-palvelujen kautta käytettävissä ilman että luovutuslupa tai kiellot vaikuttavat tietojen näkymiseen 1.1.2023 jälkeen.

Organisaatiomuutoksen voimaantuloaika vaikuttaa rekisterinpitäjämuuotosajoihin

- Jotta Kanta-palveluissa voidaan hallita yhtä aikaa sekä vanhan organisaation ja uuden organisaation rekisterinpitäjätiedot, Kanta-palveluissa otetaan 1.1. 2023 käyttöön asiakirjoille uusi kenttä.
- Uuden rekisterinpitäjän tiedot ajetaan em. uuteen kenttään
- Jos hyvinvointialueen organisaatiomuutos astuu voimaan ennen 1.1.2023
 - tulee rekisterinpitäjämootokset ajaa vanhaan rekisterinpitäjätietoon (muutokset voidaan ajaa vasta muutoksen jälkeen)
 - ja uuden rekisterinpitäjän kenttään (muutokset voidaan ajaa ennakoivasti, käytetään 1.1.2023 jälkeen).
- Jos hyvinvointialueen organisaatiomuutos astuu voimaan 1.1.2023, rekisterinpitäjämootokset ajetaan vain uuteen käyttöön tulevaan kenttään.

Muita huomioitavia asioita

- Uudella rekisterinpitäjällä pitää olla kaikki samat rekisterityypit (julkinen terveydenhuolto, työterveyshuolto), jotka ovat olleet aikaisemmilla rekisterinpitäjillä, vaikka uudella rekisterinpitäjällä ei olisikaan enää esim. työterveyshuollon toimintaa.
 - Myös ei-aktiiviset rekisterit siirretään uudelle rekisterinpitäjälle
- Kantaan tallennettavat asiakirjat yksilöidään oid-koodilla, joka muodostuu palveluntuottajan oid-koodin perusteella. Yleensä yksilöintiin riittää juokseva numero oid-koodin lopussa.
- Kun yhdessä organisaatioissa käytetään useampaa järjestelmää, tulee varmistaa etteivät eri järjestelmät voi tuottaa samaa oid-koodia. Järjestelmät pitää siis myös yksilöidä, jotta ne muodostavat uniikkeja oid-koodeja asiakirjoille.

Lakiuudistusten vaikutukset Kanta- palvelujen käyttöön hyvinvointialueilla

Kanta-palvelujen käyttäminen uusilla hyvinvointialueilla

- Lainsäädäntö ja uudet toimintamallit ohjaavat hyvinvointialueiden tiedonhallintaa:
- Rekisterimuutosten vaikutukset APT-järjestelmien toiminnallisuuksiin/Kanta-palvelujen käyttöön
- Lakimuutosten vaikutukset ennakoidaan järjestelmien toiminnallisuuksissa, uusissa järjestelmissä mm. asiakastietolain velvoittamat uudet Kanta-toiminnallisuudet
- Asiakastietolaki, käyttövaltuusasetus, määräykset
- Sote-tiedonhallintasäädösten kokonaisuudistus
- -> Muutosvaikutuksia täsmennetään ja tuetaan yhteistyössä THL- Kela – alueet, järjestelmätoimittajat

Lisätietoja ja linkkejä

- [Muutostilanteet sosiaali- ja terveydenhuollossa - Sote-ammattilaiset - Kanta.fi](#)
- [Muutostilanteet Kanta-välittäjille - Sote-ammattilaiset - Kanta.fi](#)